

Sanktuarium

Miejsce święte

locus sacer

„Pielgrzym potrzebuje
sanktuarium, a sanktuarium
pielgrzymą”

*Dyrektorium o pobożności ludowej
i liturgii, 280*

ŚWIĘTOŚĆ

ontologiczna - oddzielone od profanum, przynależne do Boga

kultyczna – miejsca i przedmioty wydzielone ze świeckiego użytku, przeznaczone do kultu

moralna – doskonałość czynów, realizacja cnót w najwyższym stopniu

Miejsca święte (*loca sacra*): „kościóły, kaplice, sanktuaria, cmentarze oraz niektóre miejsca geograficzne otaczane szczególną czcią i kultem, wyjęte spod jurysdykcji świeckiej z powodu uświęcenia ich ważnymi wydarzeniami religijnymi”

Z. Krzyszkowski, Leksykon teologii fundamentalnej

Czynniki uznania miejsca świętego

obiektywny – wydarzenie o nadprzyrodzonym charakterze (formalnie [nie]uznane) np. objawienie, cud, wydarzenie z życia Chrystusa lub świętych

formalno - prawny – uznanie przez kościelną władzę potwierdzone dekretem

subiektywny – uznanie przez pobożność wiernych

SANKTUARIUM = Miejsce Święte

„miejsce o szczególnym znaczeniu kultowym, zwykle budowla sakralna, lub jej najważniejsza część

(przenośnie) ...miejsce, w którym znajduje się coś cennego; miejsce dla kogoś święte, drogie, do którego mają dostęp tylko nieliczni”

Słownik wyrazów obcych, W-wa 1980

SANKTUARIUM = Miejsce Święte

„religijny ośrodek katolicki o charakterze charyzmatycznym, będący miejscem uroczystego i wotywnego kultu, gdzie w szczególny sposób obfituje łaska i dlatego pielgrzymują tam wierni”

J. Majka, Taniec pośród mieczów, 1987

SANKTUARIUM = Miejsce Święte

*„kościół lub inne miejsce, do którego –
za aprobatą ordynariusza miejscowego –
pielgrzymują liczni wierni, z powodu
szczególnej pobożności”*

Kodeks Prawa Kanonicznego, kan 1230

SANKTUARIUM = Miejsce Święte

„wiele innych miejsc kultu, często skromnych, jak kościółki w miastach i na wsiach, w środowisku miejscowym spełniają podobną funkcję jak sanktuaria, chociaż nie są kanonicznie uznane”

Dyrektorium o pobożności ludowej i liturgii , 264

SANKTUARIUM = Miejsce Święte

Bóg przez swą interwencję (objawienie, cuda, łaski) wskazuje wybraną przestrzeń jako miejsce szczególnego kultu

Duch Święty obdarowuje wybrane miejsce szczególnym charyzmatem

Charyzmat sanktuarium

Specyficzne przesłanie (wynika z objawienia Bożego, z wytworzonej tradycji)

np. popularyzacja modlitwy różańcowej, szerzenie kultu Miłosierdzia Bożego, kultu Serca Pana Jezusa

Specyficzne nabożeństwo pielęgnowane w sanktuarium

Np. Apel Jasnogórski, Koronka do Miłosierdzia Bożego (Łagiewnikie), Kult Męki Pańskiej (Kalwaria), procesja fatimska, modlitwa o pokój, sakrament Pokuty (Medjugorje), modlitwa za rodziny

Charyzmat sanktuarium

Specyficzne dzieła społeczne

np. troska o chorych (Lourdes), utwierdzenie patriotycznych postaw, jedność narodowa (Jasna Góra), budzenie powołań.

Sanktuaria grup religijnych i społecznych

np. rodzin (Maków Podh.), kapłanów (Kalisz), turystów (Wiktorówki), rolników (Gidle)

Zasięg sanktuarium

Międzynarodowy / światowy

Krajowy

Diecezjalny

Lokalny

Miejsce Święte - Przestrzeń, którą wybrał sam Bóg, aby „rozbić swój «namiot» między nami (por. J 1, 14; Wj 40, 34–35; 1 Krl 8, 10–13), a przez to umożliwić człowiekowi bardziej bezpośrednie spotkanie z Nim”.

Jan Paweł II, List o pielgrzymowaniu do miejsc związanych z historią zbawienia, 1.

Dziękuję za uwagę

Ks. Maciej Ostrowski